

Eko markica vrijedi truda, iako ekološka proizvodnja nije jednostavna

Pretraži ...

Trend ekološke proizvodnje u stočarstvu zaživio je i u Hrvatskoj, no pojedine vrste ove proizvodnje se ne mogu pohvaliti dobrim rezultatima, proizvodnja mlijeka je drastično pala, a u padu je i uzgoj svinja.

Počeli smo s lošim rezultatima kako bi ukazali na boljke ove vrste ekološke proizvodnje.

Podaci Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja RH govore kako je od 2015. godine najviše pala proizvodnja kravljeg mlijeka, s 5.947 tona u 2015. godine na samo 82,4 tone u 2022. godini. Zašto dolazi do pada proizvodnje?

[Privacy - Terms](#)

Ekološki proizvođači mlijeka poput drugih treba voditi evidenciju proizvodnje koja omogućava 'Nadzornoj stanici' provjeru načina uzgoja, hranidbe i liječenja životinja, vrste i količine korištenih krmiva, sredstava za gnojidbu i zaštitu ratarskih površina i drugog. Nadzorna stanica najmanje jedanput godišnje obavlja kontrolu mliječne farme, najčešće nenajavljeno. Kada se tome dodaju brojni preduvjeti koje eko uzgajivač mora ispuniti, vidi se da ekološka proizvodnja nije jednostavna, traži veliko znanje i iskustvo, poznavanje prirode i potreba životinja, načina proizvodnje kvalitetnog mlijeka, određenih pravilnika i zakona te vođenje uredne evidencije.

Ekološke mliječne farme osiguravaju dobar komfor životinjama, održivo «neagresivno» gospodarjenje okolišem, te kvalitetan proizvod – ekološko mlijeko. Isplativost ove proizvodnje ovisi o odnosu uloženi sredstava naspram prihoda, primarno od ekološkog mlijeka (dodatni prihod je tele, stajnjak i drugo). Očito je i to jedan od razloga sve manjeg interesa za ekološki uzgoj mlijeka. Ostaje pitanje zašto kod tolikog pada proizvodnje ekološkog mlijeka, isti proizvod moramo uvoziti?!

Kako je u ostalim zemljama Europe? Ne trebamo se tješiti kako je slično i u mnogo razvijenijim državama, no ipak dobro se podsjetiti na značajan pad ekološke proizvodnje mlijeka u Ujedinjenom Kraljevstvu. Zbog pada od čak 10 posto, mnogi su se ekološki poljoprivrednici čak vratili konvencionalnoj proizvodnji zbog visokih troškova proizvodnje i smanjenja profitnih marži.

S druge strane, iz velikog dijela Europe stižu optimistične vijesti o znatnom porastu ekološkog uzgoja koza i proizvodnje kozjeg mlijeka. Ekološki uzgoj koza i proizvodnja kozjeg mlijeka osobito je raširena u Europi, pa je tako u Austriji 52,9 % stada koza u ekološkom uzgoju, u Latviji 49 %, u Estoniji 31,5 %, u Češkoj 29,1 % u Sloveniji 17,5 %, u Irskoj 8,7 %, u Italiji 7,5 %, Nizozemskoj 6,4 i u Grčkoj 4,1 %. Organska proizvodnja kozjeg mlijeka može biti učinkovita i održiva, ali i osjetljivija na sezonske fluktuacije dostupnosti krme. Mali proizvođači kozjeg mlijeka na marginalnom zemljištu imaju prigodu prijeći na organske postupke jer zemljište prije toga uglavnom nije bilo onečišćeno kemikalijama i umjetnim gnojivima. Porast broja koza u eko uzgoju registriran je i kod nas, no taj trend ne prati i ekološka proizvodnja mlijeka.

Mnogo ljepše zvuče podaci o drugim vrstama ekološke proizvodnje u stočarstvu koja od 2015.godine bilježi porast u gotovo svim vrstama uzgoja. Prema podacima Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja RH, 2015. godine bilo je 7.002 grla goveda da bi se ovaj broj 2023.godine popeo na čak 38.015 grla.

I uzgoj ovaca bilježi veliki porast, od 23.774 koliko ih je bilo u ekološkom uzgoju 2015.godine, na kraju prošle godine bilo je čak 72.980 ovaca.

Zanimljivo je, međutim primijetiti kako je u odnosu na 2022. godinu, u 2023. broj životinja u stočarskoj proizvodnji uglavnom u porastu, dok je broj ovaca, koza, peradi i pčelinjih zajednica u padu.

Za razliku od goveda i ovaca pad ekološkog uzgoja evidentan je kod svinja od 1.114 komada 2015.godine, lani je bilo tek 636 svinja. Zanimljivo je, međutim, kako je 2018.godine eko proizvodnja u svinjogojstvu bilježio najveći rast od čak 36 posto, sa svega 1083 grla na 1468 grla, no nakon toga dogodio se pad. Očito je prelazak na ekološki način svinjogojске proizvodnje prema mnogim čimbenicima koji predstavlja pouzdanu zamjenu duboko ukorijenjenom konvencionalnom načinu uzgoja svinja prevelik izazov za uzgajivače pa bi na ovome itekako trebali poraditi svi; od onih koji bi se rado bavili uzgojem svinja do resornog Ministarstva.

Dok je ekološki uzgojenih svinja manje, porast eko uzgoja je u kozarstvu, 2015.godine bilo je 2.163 komada u eko uzgoju, a lani je zabilježeno više od trostrukog broja, 7.253 koza iz eko uzgoja. Porast uzgoja vidljiv je i po broju peradi, 2015.godine bilo je 2.093 komada, a lani taj broj iznosi čak 10.095 komada peradi.

Više je i kopitara, u koje spadaju pastusi, kobile, magarci, magarice, od nekadašnjih 265 grla, lani je bilo ukupno 6.344 grla. Pad ekološke proizvodnje zapažen je u pčelinjim zajednicama, nekad ih je bilo 3.418, a krajem prošle godine tek 2.106.

Što se tiče proizvodnje ekoloških proizvoda životinjskog podrijetla, u 2023. godini najviše je proizvedeno govedine i teletine (2.087 tona) i ovčetine (502 tona). Isto tako, u 2023. godini se u odnosu na 2022. godinu bilježi pad u proizvodnji govedine i teletine te ovčetine dok je proizvodnja ostalih proizvoda u porastu.

Oni koji se namjeravaju baviti ekološkom proizvodnjom ili ekološkim uzgojem stoke odmah se susreću i s pravilima utemeljenim na općim i konkretnim načelima promicanja zaštite okoliša, očuvanja bioraznolikosti u Europi i jačanja povjerenja potrošača u ekološke proizvode. Navedeni propisi, kojima su uređena sva područja ekološke proizvodnje, temelje se među ostalim na sljedećim načelima: nije dopuštena upotreba GMO-a, nije dopuštena primjena ionizirajućeg zračenja, ograničena je upotreba umjetnih gnojiva, herbicida i pesticide, nije dopuštena upotreba hormona, a upotreba antibiotika dopuštena je isključivo radi očuvanja zdravlja životinja.

To znači da proizvođači ekoloških proizvoda moraju razviti alternativne načine održavanja plodnosti tla te zdravlja životinja i biljaka, kao što su poticanje prirodne imunološke zaštite životinja, te očuvanje zdravlja i dobrobiti životinja sprečavanjem prenapučenosti.

Stočari koji svoje proizvode žele staviti na tržište kao ekološke proizvode moraju ispuniti i posebne uvjete. Ti su uvjeti, koji uključuju poštovanje dobrobiti životinja i njihovu prehranu u skladu s prehrambenim potrebama, namijenjeni zaštititi 'zdravlja životinja i okoliša. Njima se jača i povjerenje javnosti jer se zahtijeva da se životinje iz ekološkog uzgoja drže odvojene od konvencionalno uzgojenih životinja.

Možda se čini komplicirano, no oni koji se žele baviti ekološkom proizvodnjom moraju znati da eko markica vrijedi truda, a nadajmo se i da ćemo u godinama koje dolaze svi mi, od onih koji proizvode do onih koji kupuju naviknuti na sve češću kupnju ekoloških proizvoda. Još da

se i cijene prilagode onima koji nisu ekološki tada bi i ekološka proizvodnja doživjela značajniji rast.

Autorica: Ojdana Koharević Foto: Image by [Iván Tamás](#) from [Pixabay](#)

Projekt izrade serijala tekstova Ekološka proizvodnja – sjajne mogućnosti nerealiziranih prilika, autorice Ojdane Koharević, objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti za 2024. godinu.

Objavljeno 9. studenoga 2024. Sva prava pridržana PoslovniFM.

AEM ekološka proizvodnja gia agro proizvodnja mlijeka

PREPORUČENI SADRŽAJ

Stop izgrebanim, iskrivljenim i masnim tavama! Otkrijte zašto baš ovu biraju profesionalci [Sada po TOP cijeni]

Oglas

Braća Novica i Nikola Petrač u Uskoku: "Nismo učinili ništa protuzakonito"

O torbi Ljupke Gojić Mikić sanjaju žene diljem svijeta, a uljepšat će svaku kombinaciju

Imate problema sa spavanjem i hrkanjem? Provjerite imate li vi pravo na ovu mogućnost

Oglas

Zašto neki adventski vijenci imaju tri ljubičaste i jednu ružičastu svijeću?

Milanović: 'Ovo je moj zadnji tango, nema više! Ankete pokazuju svašta, kao i u svijetu. Ne treba se u to puno pouzdati'

← Mijić: Svatko treba živjeti život onako kako misli da treba biti najbolje

Lastavica Cruising osvojila zlato na dodjeli prestižne Travel Weekly Magellan nagrade →

Quo Vadis Hrvatska

[Više...](#)

Prijava newsletter

Email

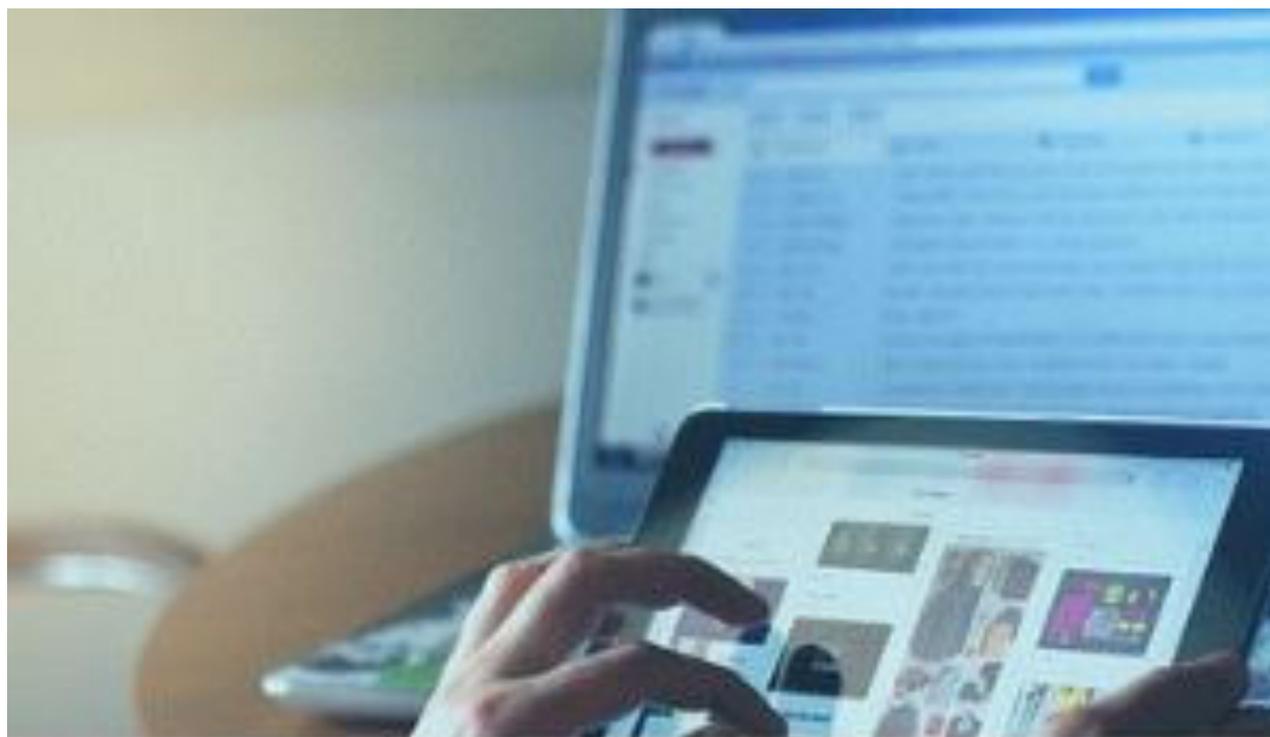
PRIJAVA

Pročitao/la sam i prihvaćam uvjete i odredbe

Search

Pretraži ...

Oblak

briefing   briefing e-servisi   fina   hrportfolio   javna nabava
nadmetanja   rezultati poslovanja

PoslovniFM

Nastao kao izraz želje da se dobre priče i događanja, kao i uspjesi poduzetnika predstave širom krugu ljudi, posebno i zato što u današnjim *mainstream* medijima gospodarstvo i poduzetništvo ne dobivaju količinu prostora koja bi bila u skladu s njihovom snagom i značenjem, na hrvatskom medijskom tržištu pokrenut je PRVI POSLOVNI RADIO koji će sve svoje aktivnosti usmjeravati i provoditi pod brendom *poslovnifm*.

Uskoro objavljujemo

Anamneza

Iz obrtničke radionice

Turizam 385!

Slušati sebe

Ostanimo u kontaktu

Prijavite se na naš Newsletter

Email

PRIJAVA

Pročitao/la sam i prihvaćam uvjete i odredbe

Copyright © 2024 by poslovniFM. Sva prava pridržana.

[Impressum](#) | [Uvjeti korištenja](#) | [Cjenik](#)

